

ikke skulle „rimpe“ dem sammen, som man siger ude paa Landet, men paa en anstændig Maade kunne vedligeholde deres Tøj, at de ikke gaa i Låser. Man ser Folk, der kunne brodere de nydeligste Ting, og som ikke kunne stoppe et Par Strømper eller sy en Klud paa deres Klæder. Jeg siger, det er en forfejlet Undervisning, og jeg ønsker ikke, at den skal sidde til Højborgs i vor Skole. Jeg henstiller til den højtærede Minister at tage mere praktisk paa denne Ting. Skal man have en Undervisning, saa lad det blive i Fag, der ere nødvendige for det praktiske Liv, og lad det saa være Fremtiden forbeholdt, om man kan lære at brodere og gøre alle de Kunstner, som man helst vil, for det tager sig jo bedst ud for Lærerindeerne at kunne præstere den Slags Ting ved Eksaminerne. — Endnu skal jeg tillade mig at udtale, at jeg ikke er enig med det ærede Medlem fra Vogensø, der mente, at det dog kunde være ret praktisk, om man her ved denne Lov hidførte en Undervisningsinspektør, som Lovforslagets § 22 angiver. Jeg er derimod ganske enig med det ærede Medlem fra Berntinge (H. Holm), at havde man en saa almindelig anerkendt Skolemand som afdøde Oberstledirektør With eller afdøde Biskop Monrad, saa kunde jeg godt være med til paa Finansloven at votere en Sum til en saadan Skoleinspektør, saa længe man havde denne Mand. Men den Slags Ting ønsker jeg afgjort ved Finansloven og ikke ved særlig Lov, thi afgør man det ved særlig Lov, staber man et Embede, og saa bliver det besat, enten man har Manden eller ikke. Jeg ved nok, at man sagde i gamle Dage: Den Gud giver et Embede, giver han ogsaa Forstand til at bestyre det; men i vore Dage har man gjort det om, nu siger man: Den Kongen giver et Embede, giver Ministeriet en kommitteret. I Lovforslagets § 22 er der ogsaa taget visse Forsigtighedsregler i den Retning, og det er formodentlig fket med det for Øje, at man kunde risikere at saa Embedet besat med en Ikke-Skolemand. § 22, der er meget mildt affattet, indeholder en Bestemmelse om, at til Udsørelsen af de Inspektøren saaledes paahvilende Hverv kan der af Ministeriet gives ham Medhjælp af undervisningskyndige Mænd — hvor mange ved man ikke, men her ere Slujerne aabnede for alt. Dette blev omtalt i Gaar af et æret Medlem, og den højtærede Minister rystede paa Hovedet. Jeg tvivler ikke om, at den nuværende Minister vilde gennemføre denne Lovbestemmelse meget loyalt, hvis den blev vedtagen, men det kan befrygtes, at der kunde komme en Minister, der var i Stand til at vride en

ganske artig Fortolkning, ud af denne Lovbestemmelse. Jeg har set, hvorledes man har sig ad, da man gennemførte Højskoleloven. Da var man fra alle Sider enig om, at alle baade Landbrugs-skoler og Højskoler kun skulde have een Tilshynsmand, og man vilde ikke vedtage en for hver Art af disse Skoler, men en skønne Dag saa jeg den ene Tilshynsmand springe ud efter den anden. Heldigvis blev man snart selv betænkelig ved dem og lod dem trække i Land igen. Men vedtager man Bestemmelsen i denne Lov, saa kan man tage ikke blot en, men mange kommitterede, hvis man, som sagt, skulde være saa uheldig at saa en Mand til det Embede, der ikke duede dertil. Sluttelig skal jeg udtale, at jeg ikke ønsker, at man her skal komme til en Skolelov, uden at man dog ogsaa maatte have sin Opmærksomhed henvendt paa den Virksomhed, der nu i en Menneskealder er udfoldet gennem den private Skole. Det er jo dog ikke noget ringe Antal af Børn, der undervises privat. Jeg holder her i min Haand en statistisk Opførelse, der er udarbejdet for Ministeriet for Aaret 1893, og den viser, at i dette Aar fandtes der paa Øerne 104,345 skolepligtige Børn; men af disse undervistes i de offentlige Skoler kun 190,472, medens der privat paa Øerne undervistes 13,608 Børn, — altsaa ca. $\frac{1}{9}$ af samtlige skolepligtige Børn — privat, deraf 3,367 i Hjemmene og 10,241 i private Skoler. I Sjælland fandtes i det nævnte Aar 128,435 skolepligtige Børn; deraf undervistes i de offentlige Skoler kun 116,901 Børn, medens der undervistes 4,711 i Hjemmene og 6,521 Børn i private Skoler. Man vil altsaa se, at ca. $\frac{1}{9}$ af samtlige skolepligtige Børn i Landet undervises privat uden for de offentlige Skoler. Naar man nu som her kræver, at man skal yde ca. $\frac{1}{2}$ Million Kr. aarlig af Statskassens Midler til en forbedret Lønning for Lærerne, synes jeg, at de Forældre i Landet, der selv sørge for deres Børns Undervisning, have et berettiget Krav paa ogsaa at komme i Betragtning. De have hidtil maattet svare alle Udgifter til det offentlige Skolevæsen sammen med de andre Beboere i Kommunen, som søge de offentlige Skoler med deres Børn, de have med store Øre indrettet egne Skolelokaler og lønne egne Lærere og Lærerinde, og det forekommer mig, at de private Skoler have gjort saa megen Gavn og have været en saa god Spore for de offentlige Skoler — som der ogsaa er gjort opmærksom paa — at jeg ikke godt kan stønne, at dette Ting vil kunne gaa til en ny Skolereform med saa store Opførelser ud over, hvad der nu ydes til Skolen, uden at man paa den